

NOODKREET AAN DE KATHOLIEKEN VAN
NEDERLAND.

Waarde Geloofsgenooten,

Bij het lezen van uw dagblad, slaakt gij stellig meermalen de droeve verzuchting: „Wat wordt onze Moeder de H. Kerk toch schier overal bestreden en aangevallen!” — Maar die verzuchtingen alleen baten niets, als wijzelf niet de handen uit de mouwen steken om onze Moeder te helpen. Het machtigste middel hiervoor is de Pers, en vooral de Esperantistische Pers, die als geen andere internationaal is. Welnu, terwijl de niet-katholieke Esperanto-bladen hun abonnees bij duizenden tellen, zal ons eenig internationaal katholiek Esperanto-blad: „*Katolika Vivo*”, wegens gebrek aan geld, moeten verdwijnen, indien niet heel spoedig hulp komt opdagen. Daarom doen wij een beroep op uwe offervaardigheid. 't Is waar, er wordt dikwijls gevraagd; maar kunnen wij wel ooit te veel doen voor ons Geloof?

Want 't is niet voor Esperanto dat wij vragen, — dit toch is slechts 'n middel, — neen, 't geldt hier een algemeen katholiek belang. Zal Katholiek Nederland ons nu niet aan 1000 gulden willen helpen om ons prachtig internationaal blad, dat, wat inhoud betreft, met de beste kan concurreeren, voor den ondergang te behoeden en zoo aan de Kerk een machtig wapen te verzekeren? De katholieke Esperantisten over 't algemeen zijn niet kapitaalkrchtig; hier moeten dus anderen helpen. Als 100 welgestelde Katholieken f 10.— zenden, is ons blad voorloopig gered; maar..... iedere gift is welkom. Daarom, Katholieken, toeft nu niet, stelt onze hoop niet teleur: zendt spoedig 'n postwissel aan ondergeteekende, die U bij voorbaat een hartelijk: „God loone U!” toeroept.

Frater WIGBERTUS VAN ZON,
Reusel, N.-Br.

MEDEDEELING.

Blijkens een schrijven van den heer P. A. Schendeler, dato 11 Juni, werden bezwaren gemaakt tegen de candidaatstelling van

den heer J. P. Korting (Eindhoven) en diens verkiezing tot lid van het Hoofdbestuur, zooals deze heeft plaats gehad op de jaarvergadering van N. K. te Utrecht op 25 Mei 1931.

Het hoofdbestuur heeft de overtuiging, dat in dezen niet is gehandeld in strijd met de statuten, noch met eenig artikel van het huishoudelijk reglement en dat de candidaatstelling volkomen reglementair is geschied.

Op grond van deze geuite bezwaren meent de heer Korting de functie van Hoofdbestuur lid slechts te kunnen aanvaarden onder voorbehoud, dat de volgende Algemeene Vergadering in dezen uitspraak doe.

Het eerstvolgende N.K.-nummer zal niet verschijnen en maak ik van deze gelegenheid tevens gebruik om de H.H. Penningmeesters er op attent te maken dat tot en met het 4e kwartaal vóór 15 October betaald moet zijn.

PENNINGMEESTER ADMINISTRATEUR.

ZAMENHOF—MONUMENTO EN BIALYSTOK.

MONKOLEKTO EN NEDERLANDO.

Bialystoka Komitato: Prez. Sro. J. Šapiro.
Sokr. Sro. F. Kurjanski.
Kasisto Sro. H. Zebin.

En Nederlando: Sro. Inĝ. M. F. Onnen.
den Haag, Nachtegaallaan 6
Poŝtĝirkonto 13522.

Detaloj pri la Monumento.

La Monumento estos verkata laŭ projekto de la Varsovia skulptisto A. Ostrzega; ĝi demencias 7×4 Metrojn, estos alta 12 Metrojn kaj simbolas la Babelan Turon.

La fundamenta ŝtono estos inaŭgurata jam la 12an de Aŭgusto venonta, dum Postkongreso en Bialystok. Ĉiu ĉeestonto estas petata alporti el sia hejma Lando pecon da briko aŭ ŝtono por simboli la tutmondan kunlaboradon.

Definitive la Monumento estos inaŭgurata en Pentekosto 1932a dum Pola nacia Kongreso.

Detaloj pri la Monkolektado.

La urbo Bialystok oficiale subtenas la starigon de la Monumento; krom tio okazos tutmonda Monkolektado por ebligi al ĉiu Esperantisto, kiu tion deziras, persone partopreni la gravan okazaĵon. La nomoj de ĉiu monoferinto aperos en „Monumenta Ora Libro”. Estos jenaj 3 procedoj de Monkolektado:

a. per „Brikoj”. Tiuj estas biletoj, kiuj kostas nur po 15 Ned. cendoj, kaj estas haveblaj ĉe la Nederlanda Komitatano Inĝ.

M. F. Onnen, den Haag, Nachtegaallaan 6, Poŝtĝirkonto 13522. Ili estos alsendataj afrankito, do por ŝpari sendkostojn oni prefere mendu perkvante.

- b. per „Deklaroj”. Por pli grandaj sumoj, de Societoj, Grupoj, Asocioj ktp. ankaŭ Personoj. Por ĉiu „Deklaro” oni ricevos kvitancilon. Perpartaj pagoj deĉi tiuj sumoj. kvankam eblaj, ne estas dezirindaj pro administra komplikiĝo.
- c. per „Bildkartoj”, montrantaj la Monumenton kaj baldaŭ akireblaj.

In aansluiting op bovenstaande betreffende het Zamenhof-Monument in Bialystok, bericht ondergeteekende, dat hij op verzoek van Sra. Moŝto M. F. Onnen, ĉefdelegito en la Nederlanda Teritorio de V.E.A., rajtegita reprezentanto de la Komitato de la Monumento, zich belast met de administratie der geldinzameling voor het monument onder de leden van „Nederlanda Katoliko”.

Vertrouwende, dat ieder N.K.-lid wel minstens een steentje zal willen bijdragen voor den bouw van dit monument, dat een groot-sche hulde zal worden aan „Nia Majstro”, stelt hij voor, dat elke afdeeling van „N.K.” zoo spoedig mogelijk bepale welk bedrag zij daarvoor zal zenden, en dit dan dadelijk berichte aan ondergeteekende, die een daarvoor bestemde „deklaro” zal doen toekomen, welke daarna, ingevuld en geteekend, worde teruggezonden.

De verspreide leden, en zij die afzonderlijk willen bijdragen, berichten aan ondergeteekende hoeveel „brikaj”-biljetten à 15 cent zij wenschen, door storting der bedragen op onderstaande postrekening, met vermelding: „Zamenhof Monument”.

Afdeelingen en afzonderlijke leden melden eveneens aan ondergeteekende hoeveel „bildkartoj de la monumento” zij wenschen ter verkoop ten bate van het monument. Deze kaarten worden spoedig verwacht.

F. MARREVEE,

Hugo de Grootstraat 76, Den Haag.

Postrekening 82984.

DE ESPERANTO-FEESTDAGEN OP 15 EN 16 AUGUSTUS TE EINDHOVEN.

Het plaatselijk feestcomité brengt in herinnering, dat allen, die deel wenschen te nemen aan de excursie in de Philips' fabrieken, beslist zich moeten aanmelden aan onderstaand adres, onder opgave van namen en voorletters, beroep en woonplaats.

Op verzoek van enkelen zij nog medegedeeld, dat op 15 Augustus de H. Mis in de kapel der E.E.P.P. Augustijnen, waaronder Esperanto-predicatie, aanvangt te 10 ure.

Het tooneelstuk wordt opgevoerd op den avond van 15 Augustus.
Let wel: Uiterlijk 7 Augustus moeten alle aanmeldingen binnen zijn, daar de Directie een lijst der deelnemers wenscht, welke 8 Augustus moet worden ingediend.

Agu senprokrastel!

J. A. DE ROOS,
Wal 4, Eindhoven.

BERGEN OP ZOOM'A SUKCESETO.

Dank' al nia pioniro sinjoro F. J. v. d. Burgt, ni progresis novan paŝon sur nia malfacila vojo. La Esperanta kurso en la loka gazeto „De Zoom" finiĝis.

„Nia Katolika Idealo" proponis pere de Sro. v. d. Burgt enpresigi premi-ekzercon kiel unuan provon al interrilato kun la nekonataj kursfinintoj. La redakcio konsentis, eĉ plu ol tio: ĝi promesis enpresi regulan „Esperanto Lees- en Oefenrubriek", en kiu aperos Esperantaj artikoloj kaj rakontetoj. Laŭdo al nia pioniro kiu kuraĝis peti tion kaj sukcesis akiri la aprobon. Tiel laborante ni iam atingos la celon!

NIA KATOLIKA IDEALO.

ESPERANTO PERSDIENST.

In Mei hebben wij uit 62 bladen in totaal 122 uitknipsels ontvangen.

De Bladen zijn: Algemeen Handelsblad, Amsterdam Oost, De Avondpost, de Alkmaarsche Crt., De Bussumsche Crt., Het Centrum, de Delftsche Crt., Dagblad de Gelderlander, de Gooi- en Eemlander, het Groninger Dagblad, De Goede Tempelier, de Geldersche Post, de Haagsche Crt., Haarlem's Dagblad, Het Huisgezin, het Heldersche Volksblad, de IJmuider Crt., Jonge Strijd, Kennemerland, Leeuwarder Nieuwsblad, het Leidsche Dagblad, de Leidsche Crt., De Limburger, de Maasbode, de Morgen, de Nw. Apeldoornsche Crt., de Nw. Arnhemsche Crt., de Nw. Courant, de Nw. Rotterd. Crt., het Nieuwsblad v. h. Zuido, het Nieuwsblad v. h. Noorden, de Nw. Winschoter Crt., de Nw. Venlosche Crt., de Nw. Delftsche Crt., Ons Reisblad (Ned. Christ. Reisveren.), de Prov. Groninger Crt., de Residentiebode, het Rotterdamsch Nieuwsblad, Radio (V.A.R.A.), de Schiedamsche Crt., de Telegraaf, de Tilburgsche Crt., De Tijd, De Tribune, het Utrechtsch Nieuwsblad, het Utr. Prov. en Sted. Dagblad, Het Vaderland, de Vlissingische Crt., de Voorwaarts, het Volk, de Volkskrant, de Vacature, de Voorhoede, de Vrije Socialist, Vrijz. Prot. Radio Omroep, de Zaanlander, de Zoom, Zuid Willemsvaart, de Zuid Limburger.

De inhoud van de artikelen is min of meer propagandistisch, de berichten vermelden successen (Esp. als facultatief leervak op Handelsscholen) verenigingsnieuws, examenresultaten en in zicht zijnde gebeurtenissen (Esp. dag te Nijmegen, officieele opening Presikhaaf, Arnhem, enz.

Het is verheugend hierbij te constateeren, dat de toonaangevende bladen van alle richtingen in de berichtgeving steeds voorgaan. Ook vele provinciale en plaatselijke bladen nemen steeds de Esperanto berichten op.

Vanzelfsprekend zijn nog lang niet alle in Nederland verschijnende nieuwsbladen voor Esperanto gewonnen. Hier ligt een groot arbeidsveld braak voor onze correspondenten. Het moet eerlijk gezegd worden, nog veel te weinig berichten bereiken ons van de zijde van de correspondenten. Vaz Dias levert nog het leeuwen-aandeel. Dit persbureau zal waarschijnlijk de kleinere bladen niet ontvangen (bedoeld worden, buurtbladen, kleine plaatselijke bladen en die bladen, welke niet bij Vaz Dias zijn aangesloten). Onze correspondenten worden dringend verzocht hun plaatselijke bladen zoo nauwkeurig mogelijk na te zien en ons de daarin voorkomende Esperanto berichten toe te zenden. Liever ontvangen wij een bericht twee, driemaal dan in het geheel niet. En mogen wij er dan nog eens op aandringen algemeene berichten aan ons toe te zenden ter distribueering? De Nederl. Esperanto beweging behoort *alleen* van den Esp. Persdienst gebruik te maken voor publicatie van haar berichten.

Op eigen houtje de couranten bewerken is wellicht aardig, maar beter is het te centraliseeren. Dit is beter voor een goed overzicht en de statistiek.

Samideanoj, subtenu la Gazetarservon. Helpu, ke ĝi fariĝu potenca, oficiala servo en la batalo por nia komuna celo: enkonduki Esperanto en ĉiujn rondojn. — Amikoj, rekte antaŭen! — *Unu* publikigejo por *unu* internacia lingvo. — La gazetaro estas potenca ilo por nia propagando. Uzu ĝin praktike kaj laŭsisteme. Subtenu, pligrandigu, oficialigu *nian* Gazetarservon.

Voor den Persdienst,
E. DE WOLF, Secretaris,
Joh. de Breukstraat 34, Haarlem.

HERLEVING DER AFDEELING „LA KATOLIKA STELO” TE ROTTERDAM OP 25 JUNI 1931.

Nadat onze propagandist, de Heer Fr. C. Simons, alle R.K. Esperantisten uit Rotterdam en Schiedam had opgeroepen tot een eerste samentreffen in „Huize Padua”, werd 25 Juni „La Katolika Stelo” nieuw leven ingestort door 'n geestdriftige opwekking van Z.Eerw. Pater Preller O.P. Als krachtig jongmensch, die al reeds

op zijn statuten de Bisschoppelijke en Koninklijke goedkeuring verkreeg, schaart ze zich onder de strijders voor de „Katolika Movado”.

Dank aan de ijver van Sro. Leibbrand, die ons de eerste „samideanan Amikajon” bewees, door van uit Tilburg Esperanto liederen te zenden, konden we al direct op Esperantistische wijze ons enthousiasme uitzingen.

La belsona lingvo had de band tusschen de gesamideanoj geknoopt. Allen gaven zich op als lid. Moge zij nu, speciaal door haar sociaal karakter, die in 't plan is vastgelegd, uitgroeien tot 'n krachtige afdeling waarop N. K. trots worde!

Volgens de statutaire bestuursverkiezing werden gekozen: Pastra Moŝtro Preller O.P. en de gesinjoroj Th. Simons, Gelton, Wolters, Jeijzman.

Secretaresse: A. JEIJSMAN,
Vlaardingsche dijk 31a, Schiedam.

Schidlof's Zakwoordenboekje, Esp.-Ned. en Ned.-Esp., f. 1.50 samengesteld door C. L. de Veer. Uitgever: H. Meulenhoff, Amsterdam.

De tweede druk is verschenen van dit practisch en handig woordenboekje; de eerste druk, met een oplage van 10.000 exemplaren, is in vier jaar uitverkocht.

Dit zegt voldoende ten gunste van dit boekje.

Het zal ongetwijfeld zijn plaats in de rij der verschillende woordenboeken Esp.-Ned. en omgekeerd, minstens handhaven, zoo niet verbeteren.

Den derden druk verwachten we dan ook binnen vier jaar, met het volgende zou dan gevoegelijk rekening kunnen worden gehouden.

Woorden als: „heelen, kapstok, liefhebberij, vloek, waas”, ontbreken, terwijl vreemde (internationale) woorden, als ichtyologie, e.d. er wel in voorkomen.

Waarom Frankrijk, Engeland, enz. wel en waarom Rusland, Rus. enz. niet vermeld?

We missen het door het Lingva Komitato officieel erkende voorvoegsel „mis”; „miskompreni” is niet hetzelfde als „malbone kompreni”.

„Aanspreker” is niet „enterigisto”, maar „mortanoncisto”; de schop van den „enterigisto” verdraagt zich niet met den hoogen hoed of steek van den „mortanoncisto”.

Deze enkele opmerkingen doen onze gunstige beoordeeling van het boekje niet te niet.

H. H.

Van de Centrale Esperanto Propaganda Commissie te Nijmegen ontvingen wij het Jubileumboek, opgedragen aan de 22500 cursisten van dit Instituut.

Jammer genoeg kwam het boek te laat in ons bezit om er in het Juli-nummer van N. K. nog melding van te kunnen maken. Wij betreuren dit, omdat wij gaarne het onze er toe hadden willen bijdragen, om, door naar het in het boek voorkomende feestprogramma voor 11 en 12 Juli l.l. te verwijzen, tot deelname aan dit feest op te wekken.

Te laat is echter niet de vermelding van den inhoud van dit „dikke” jubileumboek (120 blz.), dat terecht als ondertitel heeft: Blijvend handboek voor Esperanto-propagandisten. De plaatsruimte laat echter niet toe het boek, dat samengesteld is uit bijdragen van vele vooraanstaande geestverwanten uit ons land, gedetailleerd te bespreken.

Ieder dezer medewerkers belicht een bepaalde zijde der Esperanto-beweging. We moeten volstaan met een dorre opsomming.

Een inleidend propagandistisch artikel van den voorzitter der jubileerende Commissie, Sro. A. van Weerhorst; „Hoe is Esperanto ontstaan?” „Ons Eerste Lustrum” van den Secretaris der Commissie, Sro. A. H. Jansen; „Esperanto op de Lagere School” van het Hoofd eener School, Sro. A. van Straten, de taalkundige leider van den bekenden schriftelijken cursus, „Esperanto en de Internat. Congressen” van Sro. J. R. G. Isbrücker; „Esperanto en Wereldliteratuur” door Sro. Dr. Dominicus; „Esperanto en de Handel” door Sro. Mr. Dr. Jac. Kalma; „Radio en Esperanto” door Sro. P. Heilker; „Het propageeren van Esperanto” door Sro. fr. Wigbertus van Zon; „Esperanto... en zijn tegenstanders” van Sro. Alberda, Vice-Voorz. der Commissie; „Triobla Esp. jubilea jaro (1931)” door Sro. Dreves Uitterdijk; „Wereldvrede en Esperanto” door S-ro J. C. Isbrücker-Dirksen; „De Cseh-methode en Andreo Cseh”; „Kelkaj paroloj al niaj estontaj ekzamen-kandidatoj” door Sro. H. J. Bulthuis; Reglement der Esperanto-examens; U.E.A.; Internat. Esp. Ver. en vakbladen; „La Estonto estas nia”; „Nederlanda Katoliko” door Sro. J. H. Westen; „De Arbeiders Esp.-beweging; „Politie en Esperanto”; „Gelderlanda Esperantista Rondo” en ten slotte een korte beschouwing over den schriftelijken Esp.-cursus van de Esp. Prop. Comm. te Nijmegen.

Door deze opsomming meenden wij het beste den aard en de strekking van het boek te kunnen aantonen. In werkelijkheid is het dus een handboek voor Esp.-propagandisten.

De kosten zijn bovendien zoo laag in verhouding tot hetgeen er voor geboden wordt, slechts 50 cent, dat we deze uitgave niet alleen een ruim debiet toewenschen, maar dit ook verwachten.

De onvermoeide Esp. Prop. Commissie te Nijmegen verdient niet alleen onze volle waardeering voor haar succesvol werk ten gunste onzer beweging, maar zij maakt ook aanspraak op onzen vollen steun.

'n Hartelijken gelukwensch aan de Commissie.

H. H.

DE ADRESSEN ONZER AFDEELINGEN.

Plaats	Secretaris	Adres
1 Amsterdam	Sid. de Cleen	Nachtegaalstraat 49 (N)
2 Arnhem	H. J. F. Wansink	v. Pallandtstraat 7
3 Bergen op Zoom	A. Jordans	Glijmerstraat 39
4 Boxtel	L. Florie	Nieuwe Kerkstraat
5 Bussum	Fino R. de Kort	Veerstraat 18
6 Cuijk	Pastro Severijns O.S.Cr.	St. Agatha
7 Eindhoven	Fino A. Philippe	Aalsterweg 63
8 Gemert (N.B.)	M. Ramsteyn	C 166
9 Gilze	F. Jacobs	Kerkstraat 150
10 's-Gravenhage	G. Keet	Rijklof van Goensstr. 53
11 Groningen	Fino H. Remmers	Nw St. Janstraat 53
12 Haarlem	L. J. Vogels	Busken Huetstraat 26
13 Heerlen	Fino J. Savelbergh	Geleenstraat 22
14 's-Hertogenbosch	H. A. Roelofs	Pelssingel 39
15 Kerkrade	H. Koken	Kloosterboschstraat 22
16 Leiden	Fino J. C. Catijn	Lage Morschweg 21
17 Maastricht	C. Hagenaars	Brusselscheweg 16
18 Nijmegen	J. R. Peters	v. Welderenstraat 18
19 Reusel	W. Verhoeven	Reusel
20 Roelofarendsveen	P. J. Spruijt	B 234
21 Roosendaal	Fino A. G. de Bakker	Langstraat 46
22 Rotterdam	Th. C. Simons	Walenburgerweg 62
23 Tilburg	G. Stockermans	Bredascheweg 241
24 Utrecht	Fino W. A. M. v. Dijk	Leidschekade 93bis
25 Valkenswaard	Fino N. Franssen	Valkenswaard
26 Vlijmen	M. J. v. d. Bosch	B 77
27 Wormerveer	J. Sierhuis	Krommenierweg 46